

Institutt for samfunnsøkonomi

Eksamensoppgave i SØK2008 – Offentlig økonomi

Faglig kontakt under eksamen: Fredrik Carlsen

Tlf.: 73 59 19 31

Eksamensdato: 26. mai 2014

Eksamenstid (fra-til): 4 timer (09.00 – 13.00)

Sensurdato: 18. juni 2014

Hjelpemiddelkode/Tillatte hjelpemidler: C /Fig formelsamling: Knut Sydsæter, Arne Strøm og Peter Berck (2006): Matematisk formelsamling for økonomer, 4utg. Gyldendal akademiske. Knut Sydsæter, Arne Strøm, og Peter Berck (2005): Economists' mathematical manual, Berlin.
Enkel kalkulator Casio fx-82ES PLUS, Citizen SR-270x, SR-270X College eller HP 30S.

Målform/språk: Bokmål

Antall sider: 3

Antall sider vedlegg: 0

Oppgavene teller 40 % (Oppgave 1), 20 % (Oppgave 2) og 40 % (Oppgave 3).

Oppgave 1

Betrakt to konsumenter A og B som har nytte over konsum av et kollektivt og et privat gode.

La G være mengden av det kollektive godet og X^i mengden av det private godet for konsument i , $i = A, B$. Hver konsument har inntekt lik M^i , $i = A, B$. Konsumentenes nyttefunksjoner, U^i , $i = A, B$, er gitt ved

$$U^i = \ln(X^i) + [\beta^i/(1-\beta^i)] \ln(G), \quad i = A, B$$

hvor β^i , $i = A, B$, er parametere (konstanter), og $\ln$ er den naturlige logaritmen. Prisen per enhet av gode X er P_X , mens P_G er (den fulle) prisen per enhet av gode G . Konsument A betaler en andel α av den fulle prisen P_G , mens konsument B betaler en andel lik $(1-\alpha)$.

a) Finn konsumentenes etterspørselsfunksjoner.

b) Finn skatteandelene, α og $(1-\alpha)$, og mengden etterspurt av det kollektive godet i Lindahl-likevekten. Hvilken av konsumentene betaler høyest skatteandel?

c) Anta nå at nyttefunksjonen er kvasilineær og lik for begge konsumenter:

$U^i = X^i + \ln(G)$, $i = A, B$. Vis at konsumentene betaler like skatteandeler i Lindahl-likevekten i dette tilfellet.

Oppgave 2

Arbeidsgiveravgiften til folketrygden betraktes ofte som et viktig virkemiddel i sysselsettingspolitikken. Forklar kort hvordan arbeidsgiveravgiften overveltes på arbeidsgivere og arbeidstakere i arbeidsmarkedet.

Oppgave 3

Betrakt en økonomi bestående av to individer A og B. Disse individene skal dele samlet inntekt i økonomien som er gitt ved 200 kroner.

Nytten til A er gitt ved $U^A = \sqrt{I_A}$

Nytten til B er gitt ved $U^B = 0.5\sqrt{I_B}$

I_A er individ As inntekt og I_B er individ Bs inntekt.

- Anta at inntekt allokeres likt mellom individene. Finn individenes tilhørende nyttenivå.
- Hvordan skal inntekten fordeles dersom det er ønskelig at individene har likt nyttenivå?
- Bestem inntektsfordelingen som maksimerer sosial velferd i tilfellet med en additiv utilitaristisk sosial velferdsfunksjon (individenes nytte vektet likt).
- Anta nå at den sosiale velferdsfunksjonen er gitt ved $W = \sqrt{U^A U^B}$. Finn den optimale fordelingen av inntekt i dette tilfellet.